
Клінічні особливості синдрому сухого ока у хворих з цукровим діабетом II типу

Жмудь Т. М.¹, Дрожджина Г. І.², Андрушкова О. О.¹

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова¹ (Вінниця, Україна)

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України»² (Одеса, Україна)

Актуальність. Цукровий діабет (ЦД) пов'язаний з виникненням багатьох очних ускладнень (ретинопатії, катаракта, макулярний набряк), що є провідними у виникненні сліпоти, але досить часто пацієнти звертаються до лікаря через зоровий дискомфорт, що виникає при синдромі сухого ока (ССО), та значно знижує якість життя пацієнта.

Мета. Виявити клінічні особливості (ССО) у хворих з ЦД II типу та визначити ефективність застосування трегалози (Теалоз дуо).

Матеріал і методи. В дослідження було включено 40 пацієнтів (80 очей) з ЦД II типу (компенсований) та ССО легкого та середнього ступеня, віком 54 ± 8 років. Стаж діабету становив в середньому 18 років. Ці пацієнти склали I групу, які в подальшому отримували лікування Теалоз-дуо по 1 краплі 4 рази на день протягом 1 місяця. I група була розділена на 2 підгрупи в залежності від стажу діабету (до 5 років, і більше 5 років). 2 група включала 30 осіб (60 очей) практично здорових людей, віком 51 ± 8 років.

Були проведені такі дослідження: оцінка суб'єктивного дискомфорту (середнє значення основних показників, розрахованих по трьохбальній шкалі (Григор'єва Н. Н., 2016), проба Ширмера I, проба Норна, LIPKOF-тест, середня частота кліпання за 1 хв. Дані обстеження проводились при первинному огляді та через 1 місяць.

Критерії виключення: супутня системна патологія, патологія щитовидної залози, глаукома, бронхіальна астма, прийом сечогінних, гіпотензивних засобів, оральних контрацептивів, снодійних.

Результати. За результатами комплексного обстеження було виявлено значне переважання ССО середньої важкості у I групі (65%), причому 25 % хворих не пред'являли скарг, що може бути зумовлено з порушенням іннервації внаслідок розвитку діабетичної нейропатії. Серед хворих з ЦД було виявлено 3 хворих з важким ступенем ССО, що супроводжувався наявністю точкових епітеліопатій на рогівці. Серед 2 групи лише 30% обстежуваних страждали легким або середнім ступенем ССО та мали відповідні скарги. Проба Ширмера у пацієнтів I групи становила $4,9 \pm 0,1$ мм/5 хв, тоді як в 2 – $12 \pm 0,5$ мм/5 хв; тест Норна в I групі складав $8,15 \pm 0,5$ с (в 2 – $10 \pm 1,0$ с); середня частота кліпання – $14 \pm 0,8$ за хв та $29 \pm 1,0$ за хв відповідно.

Через 1 місяць після використання Теалоз дуо у всіх пацієнтів I групи відмічалось зменшення інтенсивності всіх суб'єктивних проявів ССО, в більшій мірі зміни стосуються відчуття стороннього тіла та сухості.

По об'єктивним показникам у пацієнтів I групи після використання даного препарату спостерігалось значне покращення показників за пробою Ширмера з $4,9 \pm 0,1$ мм/5 хв до $8,9 \pm 0,1$ мм/5 хв ($p \leq 0,05$); за тестом Норна з $8,15 \pm 0,5$ с до $9,8 \pm 0,5$ с ($p \leq 0,05$); середня частота кліпання збільшилась з $14 \pm 0,8$ за хв до $21 \pm 0,8$ за хв ($p \leq 0,05$); стан кон'юнктивальної складки практично не змінився.

Залежно від тривалості ЦД спостерігалось переважання легкого ступеня ССО у хворих, які хворіли ЦД менше 5 років і середнього та важкого ступеня – більше 5 років. Середній ступінь кореляції спостерігався між результатами функціональних проб та тривалістю діабету довше 5 років ($r_1 = -0,68$, $r_2 = -0,56$).

Отже, у пацієнтів з ЦД II типу ССО зустрічався у 2,2 рази частіше, ніж у здорових осіб однієї вікової групи, причому легкого ступеня у 15 %, середнього – 65 %, важкого – 5 %. Хворі з ЦД та ССО при використанні Теалоз дуо відмічали значне зменшення ознак суб'єктивного дискомфорту і покращення функціональних показників сльозопродукції, що дозволяє рекомендувати даний препарат в якості монотерапії, так і в комбінації з іншими препаратами в більш важких випадках.

Clinical characteristics of dry eye syndrome in patients with type 2 diabetes mellitus

Zhmud T. M.¹, Drozhzhina G. I.², Andrushkova O. O.¹

National Pirogov Memorial Medical University¹ (Vinnitsa, Ukraine)

Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy of NAMS of Ukraine² (Odessa, Ukraine)

The purpose was to identify the clinical features of DYS in patients with type 2 diabetes and to evaluate the effectiveness of trehalose (Tealoz duo). As a result of the complex researches, a significant prevalence of DYS of moderate severity in patients with diabetes (65%) were detected; herewith, 25% of patients had no complaints. After using Tealoz duo, improvement both in the subjective and the objective grounds was observed, which makes it possible to use this drug as monotherapy and in combination with other drugs in more severe cases.